

Motion till DIS årsmöte 2023 angående öppna API:er och data

Bakgrund

Man kan få intrycket att DIS har ett lite ålderdomligt tänkande när det gäller utveckling av programvaror. Föreningen fokuserar mycket på utveckling av egna monolitiska program och databaser med Disgen som juvelen i kronan.

Självklart ska föreningen fortsätta utveckla Disgen och övriga produkter, men man borde tänka mer modulärt i utvecklingsarbetet, låta bli att knyta produkterna hårt till varandra och öppna upp för en bredare användning utifrån!

Disgen – alltid i första hand?

I praktiken har det blivit så att mycket av föreningens utvecklingsarbete läggs på att utveckla programmet Disgen. När övriga program och databaser utvecklas så står som regel någon koppling till Disgen i fokus. (Exempel: appen Släkten, åtkomst till Disbyt från Disgen.)

Alla vill inte använda Disgen. Det finns en mängd andra utmärka släktforskningsprogram (kommersiella såväl som gratis open source-program), en del har möjlighet att utveckla egna plugins. Där skulle en användare t.ex. kunna skapa plugins för Disbytsökningar – om det fanns ett öppet API för Disbyt-sökningar i stället för enbart en ”hemlig” koppling till Disgen. Kanske skulle ett sådant plugin med sökfunktion t.o.m. locka en och annan Grampsanvändare att bli medlem i DIS. (Gramps är ett släktforskningsprogram i stil med Disgen.)

(Observera att man inte ska blanda ihop begreppen ”öppet API”, ”open source” och ”gratis”. Ett öppet API kan fortfarande kräva ett DIS-medlemskap för åtkomst till Disbyt.)

Disbyt – bidrag

I Diskulogen (t.ex. ledaren i nummer 137) så har det framförts att fler bör skicka in bidrag till Disbyt och att det inte är krångligt oavsett släktforskningsprogram.

Problemet är att det inte stämmer – det är faktiskt krångligt att skicka in bidrag! Åtminstone om man vill ha kontroll över resultatet och inte använder Disgen. Ungefär så här upplevde jag det när jag skickade in mitt bidrag:

- Letar efter anvisningar om hur man bör konfigurera sin gedcom-export (t.ex. avseende platsangivelser) för att importen till Disbyt ska bli så bra som möjligt. Hittar ingenting förutom en gammal forumtråd med spekulationer.
- Chansar när det gäller inställningar och exporterar en gedcom-fil.
- Mailar gedcom-filen till Disbyt-ombudet.
- Väntar någon dag på att Disbyt-ombudet ska importera filen, inklusive eventuell manuell handpåläggning. Ingen möjlighet till förhandsgranskning.
- Informationen kommer in i Disbyt och man får tillbaka resultatfiler. Konstaterar att även om det mesta kommit med så har i vissa fall information försvunnit, t.ex. årtal, platser eller händelser som visas som ”källa saknas” trots att komplett källa med sidnummer finns.
- Accepterar bristerna i Disbyt-datat som är resultatet av föregående punkt. Eftersom man inte har någon som helst insyn i importsripten eller vilken ev. handpåläggning Disbyt-ombudet har

gjort så kan man ändå bara gissa vilka ev. justeringar man borde gjort i sin gedcom-export för att resultatet skulle blivit bättre.

- Väntar länge med att skicka in ett uppdaterat bidrag eftersom det inte är automatiserat och det tar emot att lägga arbete på Disbytombudet. (Min gissning är att detta även är en bidragande orsak till att en del medlemmar vill "göra klart" sin släktforskning innan de skickar in sitt bidrag.)

Öppna data

Det ligger i föreningens intresse att släktforskare använder ett likartat sätt att spara sin data. Därför bör föreningen överväga att göra en del data fritt och gratis tillgänglig för alla, även icke-medlemmar, för att försöka etablera en standard. Detta gäller t.ex.:

- Platslistan i Disgen. Ju fler släktforskare som anger platsinformation på samma sätt desto bättre.
- Normering av namn. (T.ex. hur normering görs vid sökningar i Disbyt.)

Yrkanden

1: API:er och nya programvaror

Föreningen bör ta ett principbeslut om att vid framtida mjukvaruutveckling sträva efter att använda generella och öppna gränssnitt för kommunikation mellan föreningens program och databaser i stället för att t.ex. använda proprietära kopplingar till Disgen.

2: Disbyt – API för sökning

Föreningen bör undersöka möjligheten att skapa ett öppet API för sökningar i Disbyt.

3: Disbyt – skicka in bidrag

Föreningen bör undersöka möjligheten att skapa ett mer automatiserat sätt att skicka in bidrag till Disbyt. Innan man väljer att skicka in "på riktigt" så bör man ha möjlighet att förhandsgranska resultatet och ev. felloggar så att man har möjlighet att justera sin gedcom-export. Importscript bör vara öppna så att man själv kan undersöka eventuella problem med sin gedcomfil. Manuell redigering av Disbyt-ombud bör som standard undvikas och endast användas när medlemmen som skickar in bidrag uttryckligen ber om hjälp.

4: Standard för platsangivelser

Platslistan från Disgen bör göras fritt tillgänglig (även för icke-medlemmar) i ett lättillgängligt format med avseende att skapa en standard för platsangivelser. (I det publicerade formatet behöver framgå t.ex. longitud/latitud, typ av plats och omgivande plats.)

5: Standard för normering av namn

Den normering av namn som används t.ex. vid sökning i Disbyt bör göras fritt tillgänglig (även för icke-medlemmar) i ett lättillgängligt format med avseende att skapa en standard för normering av namn.

Karlstad 2023-01-11

Ronny Hägerman

Medlem 58219